

sk

Európska únia
Regionálna politika

info regio

| č. 17 | September 2005 |

panorama

**Súdržnosť založená na
spolupráci**

Interreg v akcii

Obsah

Súdržnosť založená na spolupráci

Výzvy spolupráce a poučenie z programu Interreg pre nové členské štáty a pre ostatných

V oblasti strednej a východnej Európy bude spolupráca od roku 2007 ešte intenzívnejšia. V tejto oblasti sa uskutočnili rýchle a rozsiahle zmeny a získané skúsenosti a riešenia môžu byť prospešné pre všetky regióny Európskej únie.

Zhodnotenie iniciatívy Interreg III v polovici funkčného obdobia

Sekretariát programu INTERACT uskutočnil na žiadosť svojho správneho orgánu, Rakúskeho federálneho kancelárstva hodnotiacu štúdiu iniciatívy Spoločenstva Interreg v polovici funkčného obdobia.

Interreg IIIA v akcii: Taliansko/Švajčiarsko, PAMINA, Rakúsko/Česká republika, Írsko/Wales

Príklad: Fínsko/Rusko

Reportáž: Interreg IIIA Francúzsko/Španielsko - Ani hora nás neoddelí

Zbližujúce sa ekonomiky oboch krajín, ktoré sa spájajú v programoch spolupráce, výrazne posilnili cezhraničné výmeny medzi Francúzskom a Španielskom. Iniciatíva Interreg dáva tejto tendencii formálnu podobu a dynamiku.

Interreg IIIB v akcii: Alpiský priestor, severná periféria, CADSES, severozápadná Európa

Príklad: Konferencia periférnych a prímorských regiónov

Príklad: Taliansko

Interreg IIIC v akcii: zóny severu, juhu, západu, INTERACT

3

8

10

11

12

17

18

19

21

Fotografie (stránky): Czech Tourist Authority (1), Európska komisia (4,5,6,7), Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (3), Provincia Autonoma di Bolzano (10), Interreg IIIA Pamina (10), Nationalpark Thayatal GmbH (10), PACTS (10), Euregio Karelia (11), Institut Cartogràfic de Catalunya (12), F. Márquez (13), AEIDL (14), Ballet Biarritz-Donostia (15), PortilHon (15), ITEBE (17), DESERVE (17), Bezirksamt Marzahn-Hellersdorf von Berlin (17), Foundation for Applied Water Research (17), Institut de la Méditerranée (18), Regione Emilia-Romagna (19), Västerbottens län (21), Senatsverwaltung für Wirtschaft, Arbeit und Frauen Berlin (21), VINTUR (21), IQ-Train Secretariat (21).

Obálka: Parašutizmus v Českej republike

Na obsahu tohto vydania spolupracovali: Aiga Berke, Inge De Prins, Pierre Ergo, Véronique Faure, Jean-Luc Janot.

Zodpovedný redaktor: Thierry Daman, ES, GR Regionálna politika

Anglická a francúzska verzia tejto publikácie vychádza na recyklovanom papieri.

Prehľad tém v 19 jazykoch Európskej únie možno nájsť na adrese: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm

Texty v tejto publikácii nie sú právne záväzné.

Výzvy spolupráce a poučenia z programu Interreg pre nové členské štáty a pre ostatných

Autor: Imre János Csalagovits ⁽¹⁾

Spolupráca v strednej a východnej Európe bude od roku 2007 ešte intenzívnejšia. V období zmien sme nazbierali skúsenosti a riešenia zložitých otázok, s ktorými sme sa na tomto území stretávali. Teraz môžu byť prospešné nielen pre nové členské štáty a pre ďalšie krajiny, ktorých sa táto problematika týka, ale aj pre všetky regióny Európskej únie.

Ciele európskej územnej spolupráce a najmä súčasných programov Interreg výrazne presahujú strategické voľby jednotlivých regiónov a členských štátov. Vychádzajú z konceptu rozvoja, ktorý presahuje rámec klasických stratégií regionálneho rozvoja. Územná spolupráca je jedinečným prvkom rozvoja regionálnej politiky. Pre niektoré regióny Európy to má oveľa väčší politický a ekonomický význam ako predpokladané využiteľné finančné zdroje.

Územná spolupráca ako jedinečná príležitosť

Veľká časť strednej a východnej Európy vstúpila do Európskej únie po pätnástich rokoch politických a ekonomických zmien. Tieto zmeny sú výsledkom reštrukturalizácie, in-

tegračného procesu a prechodu na trhové hospodárstvo. Nové členské štáty strednej a východnej Európy (balské krajiny, krajiny Visegrádskej ⁽²⁾ skupiny a Slovinsko), prístupujúce krajiny a susediace štáty Európskej únie v tejto zóne prežili niekoľko storočí vojen a prevratných politických zmien. Prechádzali procesmi integrácie a dezintegrácie a na dlhý čas sa ocitli v násilnej izolácii. V týchto krajinách sa nedávno začal proces obnovy. Preto dobre poznajú význam národnej a regionálnej identity. Uvedomujú si, že spolupráca môže byť pre nich veľmi prospešná. Stále jasnejšie sa ukazuje, že bolestná história spojila národy tohto regiónu a vytvorila akési osudové spoločenstvo. Navrhovaný koncept „nového susedstva“ v rámci Európskej únie sa teda pre nové členské štáty stal výnimočným nástrojom spolupráce a rozvoja.

⁽¹⁾ Riaditeľ jednotky Interreg Národnej maďarskej agentúry pre regionálny rozvoj (VÁTI Kht). VÁTI Kht, H-1016 Budapešť, Gellérthegy utca 30/32. E-mail: csalagovits@pharereg.hu

⁽²⁾ Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovensko.

Spolupráca s Lotyšskom v oblasti námornej bezpečnosti

Hoci si obyvatelia dokázali zachovať všetky svoje zvláštnosti, stred východnej Európy sa stal relatívne homogénnym politickým, ekonomickým a kultúrnym priestorom. Geografický priestor, ktorý sa skladá zo štyroch krajín Visegrádskej skupiny a zo Slovinska, nadobúda zvláštny význam, pretože tvorí „východnú zónu“ Európskej únie. Táto časť Európy venuje veľkú pozornosť spolupráci na miestnej, regionálnej i národnej úrovni.

„Popularita“ územnej spolupráce v strednej a východnej Európe je čiastočne výsledkom dokonalého súladu programových cieľov, ktoré tieto krajiny sformulovali, a súčasných sociálnych a ekonomických potrieb týchto krajín. Na „východe“ Európskej únie sa politické a ekonomické prostredie radikálne zmenilo k lepšiemu a územný rozvoj sa pomaly stáva jedným z kľúčových kritérií rozvoja.

Skúsenosti zo spolupráce boli doteraz pozitívne aj podľa rôznych kritických hodnotení. Ak sa ďalšie európske programy budú orientovať na spoločné a integrované činnosti, uľahčí to ich plánovanie a implementáciu.

Formy a pôsobenie procesu územného rozvoja sa môžu líšiť podľa regiónov, veľkosti či politicko-inštitucionálneho systému danej krajiny. Skúsenosti z jednotlivých programov spolupráce sa však vzhľadom na ich spoločné charakteristické črty veľmi nelíšia.

Skúsenosť a najlepšie postupy

Nové členské štáty už viac ako desať rokov získavajú a zhodnocujú skúsenosti z programov typu Interreg. Vzniká tak dobrý predpoklad pre pokračovanie v partnerstve v rámci budúcej územnej spolupráce.

Väčšina týchto skúseností pochádza z implementácie programov a projektov cezhraničnej spolupráce v rámci

PHARE-CBC. Každý z nových členských štátov strednej a východnej Európy venoval relatívne vysoké čiastky na cezhraničné programy a implementáciu špecifickej štruktúry pre správu. V rokoch 2000 a 2003 program PHARE-CBC predstavoval asi 10 % ročného rozpočtu PHARE. Rôzne finančné procedúry programov Interreg a PHARE-CBC síce spôsobili prekážky, napriek tomu sa však podarilo začať realizovať značný počet cezhraničných integrovaných projektov.

Nové členské štáty sa už pred vstupom do EÚ zúčastňovali nadnárodných programov Interreg IIC a IIB, ako aj cezhraničných programov Interreg IIA a IIIB, ktoré sa uskutočňovali na hraniciach európskej pätnástky. Táto príležitosť štátom pomohla získať skúsenosti s manažmentom programov Interreg.

Najviac skúseností pochádza práve z programov **cezhraničnej spolupráce**, a to vďaka dostatočným finančným zdrojom. Miestni a regionálni činitelia najviac oceňujú skúsenosti s touto formou spolupráce. Cezhraničné partnerstvá sú totiž konkrétnejšie a sú založené na jednoduchom a priamejšom vzťahu. A ich výsledky sú viditeľnejšie.

V porovnaní s priemerom EÚ je rozloha nových členských štátov pomerne malá (s výnimkou Poľska). Veľa regiónov strednej a východnej Európy tvorí vnútornú alebo vonkajšiu hranicu EÚ. To znamená, že ich rozvoj bude vždy obsahovať istú „medzinárodnú“ dimenziu. K popularite cezhraničnej spolupráce v tejto časti Európy výrazne prispieva nadšenie malých krajín pre rozvoj a fakt, že väčšina stratégií miestneho a regionálneho rozvoja zohľadňuje tieto faktory.

Poľský študent na Európskej univerzite Viadrina vo Frankfurte nad Odrou (Nemecko)

Povešť programov **nadnárodnej spolupráce** u miestnych a regionálnych činiteľov zrejme nikdy nedosiahne úroveň cezhraničných programov. Ich doterajšia účasť však svedčí o tom, že nové členské štáty pochopili nevyužitú strategickú príležitosť nadnárodných programov. Stredná Európa a Pobaltie tvoria veľké oblasti Európskej únie, ktoré sa rozvíjajú najrýchlejšie. Tieto dynamicky sa rozvíjajúce územia by mali v príslušných oblastiach účinne využívať nadnárodnú spoluprácu v najväčšom možnom rozsahu. Rovnakú potrebu tohto typu spolupráce, aj keď v iných oblastiach, pozorujeme pozdĺž vonkajších hraníc Európskej únie, najmä na východe a na Balkáne.

Účasť na projektoch **medziregionálnej spolupráce** umožnila niekoľkým regiónom strednej a východnej Európy, aby sa priamo zapojili do výmeny skúseností na európskej úrovni. To tiež prispieva k úspešnému a účinnému fungovaniu programov Cieľa 1, ktoré sa aktuálne implementujú v nových členských krajinách. Rozširovanie a tematické sústreďenie sa na medziregionálnu spoluprácu na európskej úrovni by priniesli ďalší pokrok v územnej spolupráci.

Nové členské štáty okrem toho zavádzajú viacero nových programov **susedstva**, ktoré iniciovala Európska komisia pozdĺž vonkajších hraníc Únie. Niekoľko z týchto nových programov už funguje ⁽³⁾. Podporujú vypracovávanie spoločných projektov v čo najširšom rozsahu v rámci limitov

príslušnej európskej a národnej legislatívy. V spoločnom systéme združujú nástroje Spoločenstva pre vnútorný (Interreg) a vonkajší cezhraničný rozvoj (časti týkajúce sa susedstva programov TACIS a CARDS). Aj keď sú tieto programy zložitejšie, vzhľadom na rozdiely v legislatíve a v spôsoboch financovania, získali si pomerne veľkú popularitu. V rámci už schválených programov zaevidovali niekoľko stoviek žiadostí, ktoré sú veľmi často určené na spoločné projekty. Keďže programy susedstva sú komplexné, vyžadujú od všetkých zúčastnených strán veľkú flexibilitu. Po prvom zhodnotení skúseností a pri poskytnutí dodatočných zdrojov môžu však tvoriť pevný základ pre integrované programy budúceho programového obdobia.

Územná spolupráca sa môže naplno prejavovať pri iniciovaní a implementácii spoločných projektov. Niektoré regióny až doteraz nemohli realizovať takéto projekty kvôli národným rozdielom v administratívnych a finančných pravidlách. V rámci rôznych programov sa však vypracovalo a realizovalo niekoľko kľúčových projektov. Tie môžu slúžiť ako príklad „najlepších postupov“ pre územný rozvoj. Medzi aktivitami typu Interreg nájdeme najlepšie postupy v oblasti vytvárania spoločných infraštruktúr (cesty, kanalizačné siete, zdravotnícke strediská, cezhraničné politiky zamestnanosti atď.), ako aj v miestnych aktivitách „vzájomného stretávania sa ľudí“. Ich cieľom je zlepšiť vzťahy medzi jednotlivými krajinami, kultúrami, národnostnými menšinami a podobne.

Stavba cezhraničnej cesty medzi Gréckom a Bulharskom spolufinancovaná zo zdrojov Interreg

⁽³⁾ Litva/Poľsko/Kaliningrad, Lotyšsko/Litva/Bielorusko, Estónsko/Lotyško/Rusko, Poľsko/Bielorusko/Ukrajina, Maďarsko/Slovensko/Ukrajina, Maďarsko/Rumunsko a Maďarsko/Srbsko-Čierna Hora, Slovinsko/Maďarsko/Chorvátsko.

Zbližovanie európskych regiónov: nástroje Spoločenstva na spoluprácu

Spolupráca medzi regiónmi predstavuje zásadnú dimenziu „pridanej hodnoty Spoločenstva“. Európska únia venuje tejto oblasti značné zdroje a dáva regionálnym činiteľom k dispozícii celý rad finančných nástrojov a nástrojov na výmenu znalostí a skúseností.

Medzi hlavné nástroje patrí Iniciatíva Spoločenstva pre spoluprácu, Interreg, ktorá bola uvedená v roku 1990 a financovaná z ERDF. Cieľom iniciatívy Interreg III (2000 – 2006) je posilniť ekonomickú a sociálnu súdržnosť Európskej únie prostredníctvom podpory cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce a dosiahnuť vyrovnaný rozvoj celého územia. Zvláštnu pozornosť venuje zahrnutiu odľahlých regiónov a regiónov na vonkajších hraniciach Európskej únie, ktoré susedia s kandidátskymi krajinami. Celkový rozpočet programu predstavuje 5,18 miliardy eur (hodnota z roku 2002). Interreg III pozostáva z troch častí:

- **Časť A (cezhraničná spolupráca).** Cezhraničná spolupráca medzi susednými oblasťami sa zameriava na rozvoj ekonomických a sociálnych stredísk prostredníctvom spoločných stratégií rozvoja.
- **Časť B (nadmárodná spolupráca).** Nadnárodná spolupráca medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi sa zameriava na podporu lepšej územnej integrácie v Únii vďaka vytváraniu veľkých skupín európskych regiónov.
- **Časť C (medziregionálna spolupráca).** Medziregionálna spolupráca sa zameriava na zlepšovanie účinnosti politík

a nástrojov regionálneho rozvoja prostredníctvom rozsiahlej výmeny informácií a zdieľania skúseností.

Tieto tri časti majú dva doplnkové programy: **ESPO**n (Monitorovacia sieť pre európske územné plánovanie) a **INTERACT** (Sieť spolupráce a prenosu najlepších postupov z iniciatívy Interreg).

Až do svojho vstupu do EÚ v roku 2004 využívali nové členské štáty strednej a východnej Európy program **PHARE-CBC** (Cross-Border Cooperation/Cezhraničná spolupráca). Išlo o finančnú sekciu iniciatívy INTERREG pre časť projektov cezhraničnej spolupráce, ktoré pochádzajú z kandidátskych krajín.

Regióny Únie, ktoré hraničia s tretími krajinami, majú k dispozícii finančné nástroje spolupráce. Je to napríklad Program na podporu technického rozvoja Spoločenstva nezávislých štátov (**TACIS**), Dohoda o rozvoji stredozemnej oblasti (**MEDA**) na podporu ekonomických a sociálnych reforiem tretích krajín v oblasti Stredozemia a pomoci Spoločenstva pre obnovu, rozvoj a stabilitu (**CARDS**) v krajinách bývalej Juhoslávie.

Európska komisia plánuje zaviesť od roku 2007 nový „**Európsky nástroj susedstva a partnerstva (IEVP)**“ určený na podporu cezhraničnej spolupráce. Tento nástroj začala vypracovávať už v rokoch 2004 až 2006 prostredníctvom úvodnej časti „**programov susedstva**“ na nových vonkajších hraniciach Únie. Tieto programy dopĺňajú a používajú existujúce nástroje na cezhraničnú spoluprácu (Interreg, PHARE-CBC, TACIS-CBC, MEDA a CARDS).

Spolupráca v rámci Interreg medzi Švédskom a Dánskom v oblasti darcovstva orgánov

Priority

Skúsenosť ukazuje, že najúspešnejšie programy Interreg boli zostavené na miestnej alebo regionálnej úrovni, sú postavené na spoločnom „medziregionálnom“ základe a fungujú v čo najjednoduchšom administratívnom rámci.

Efektívnosť, účinnosť a zhoda v predpisoch programov tvoria tri priority, ktoré treba súčasne naplniť. Na dobrú prípravu územnej spolupráce sú dôležité najmä dva ciele a dve oblasti rozvoja:

Zlepšenie vplyvu a účinnosti programov územnej spolupráce

Odovzdávanie skúseností z najúspešnejších a najinovatívnejších programov je zásadným prvkom zdokonalenia prínosov cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce.

Napriek vynaloženému úsiliu v súčasnom programovom období nie vždy možno dostatočne odlíšiť programy regionálneho rozvoja (napr. Cieľa 1) a cezhraničné programy,

alebo rôzne programy iniciatívy Interreg. Hranice medzi niektorými rozvojovými projektmi nie sú vždy jasné a často je potrebné znova vymedziť rámec ich cieľov vzhľadom na programy, z ktorých vychádzajú.

Treba odlišiť aj rôzne typy programov (najmä cezhraničné a regionálne) s dôrazom na komplementárnosť, synergiu a spoločné základy spolupráce. Tieto aspekty sa musia neustále overovať a potvrdzovať počas celého procesu programov (s usporiadaním cieľov, podporovaných aktivít, výberových kritérií podľa priorít) i pri výbere projektov.

V prípade cezhraničnej spolupráce je zlepšovanie strategických plánovacích kapacít kľúčovou otázkou na miestnej i regionálnej úrovni. Partneri musia spoločne vyhodnocovať každú etapu programov, s ohľadom na „spoločné regionálne vedomie“. Takto môžu identifikovať spoločné aktivity, teda tie, ktoré treba podporovať, a tie, ktoré dopĺňajú iné programy. Spolupráca sa musí zamerať najmä na oblasti, ktoré sú pre každú stranu prioritné. Tento fakt treba zohľadňovať pri určovaní priestorov na spoluprácu. Platí to najmä pre budúce nadnárodné programy.

Vo Vorarlbergu (Rakúsko) poskytuje projekt Interreg „SPEAK“ pedagogické nástroje profesorom cudzích jazykov

Zjednodušené riadenie programov

Programy Interreg a programy susedstva vyžadujú rešpektovanie mnohých kritérií. Tieto kritériá významne komplikujú spracovávanie žiadostí, výber a implementáciu projektov. Treba totiž kombinovať rôzne národné či regionálne pravidlá a podstatne odlišné systémy riadenia fondov podľa toho, či majú fungovať vo vnútri alebo mimo EÚ. Kompromisy, ktoré nevyhnutne vyplývajú z procesu plánovania, celý proces ďalej komplikujú, a kandidát i predkladateľ potom s ťažkosťami plnia všetky podmienky.

Aby mohol byť do programu zahrnutý čo najširší okruh partnerov a aby bol zaručený vhodný výber projektov, treba nevyhnutne zjednodušiť kritériá pre návrhy projektov. Preto treba zohľadniť špecifiká spoločných projektov spolu-

Ylarnyly (Fínsko): materská škola zriadená v starej prestavanej vojenskej základni

práce v rámci európskych a národných predpisov. Európska komisia, riadiace orgány a technické sekretariáty každého programu sa potom musia skoordinať, aby dosiahli zásadné zjednodušenie programov a projektov priamo v teréne.

Záver

Úspech intenzívnej územnej spolupráce, ktorá v súčasnosti prebieha na „východnom konci Európskej únie“, má pre celú Európu veľký význam. Poučenie a príležitosti, ktoré môžeme získať z tejto spolupráce, sú výnimočné a prospešné nielen pre krajiny, ktorých sa týka, ale aj pre rozvoj a bezpečnosť celej Európskej únie. Na zlepšovaní účinnosti a postupov by sa teda mali podieľať všetky členské štáty.

Už sme spomínali, že je potrebné zohľadniť dva kľúčové aspekty: značné zlepšenie v zameraní programov a zjednodušenie systému riadenia a implementácie, zlepšenie jeho účinnosti a opätovné definovanie pravidiel spoločného riadenia.

Vzhľadom na zložitosť vzťahov spolupráce na východe Európy nie je možné vytvoriť umelé alebo neformálne štruktúry. Vždy sa totiž môžu objaviť nečakané politické alebo inštitucionálne zásahy, ktoré znemožnia dosiahnutie inak realistických cieľov.

V tomto kontexte musia dostať všetci kľúčoví účastníci vnútri i mimo EÚ možnosť odsúhlasiť ich výber počas každej etapy spolupráce. Aj európske cezhraničné regióny a nadnárodné makroregióny musia nájsť v oblasti spolupráce najvhodnejšie riešenia pre najúčinnnejšiu spoluprácu, ktoré budú zodpovedať ich situácii.

Vnútorne a vonkajšie hranice Únie sú z istého hľadiska ideálnym územím na experimentovanie s riadením zmien. Môžu slúžiť aj ako ukážka toho, že prostredníctvom jednaní sa dá nájsť spoločné riešenie v často veľmi rozdielnych a zložitých situáciách. Tieto skúsenosti treba zhodnotiť nielen medzi krajinami, ale tiež vnútri každej krajiny. Treba sa tiež poučiť z riadenia špecifických „nadregionálnych“ nástrojov, vyvinutých pre účely tejto spolupráce.

Zhodnotenie iniciatívy Interreg III v polovici obdobia

Sekretariát programu INTERACT vykonal na žiadosť svojho správneho orgánu, Rakúskeho federálneho kancelárstva hodnotiacu štúdiu iniciatívy Spoločenstva Interreg⁽¹⁾

Centrum výskumu európskych politík (European Policies Research Centre/EPRC) univerzity Strathclyde v Glasgow bolo poverené „meta-hodnotením“. To malo zhrnúť výsledky hodnotenia v polovici iniciatívy Interreg 2003. Účastníkom programu INTERACT poskytli odporúčania pre rozvoj iniciatívy Interreg a vhodných služieb v oblasti spolupráce.

Výskum mal tri špecifické ciele: zostaviť bilanciu doterajšieho pokroku a identifikovať strategické, štrukturálne a operačné silné a slabé stránky iniciatívy Interreg III; pomôcť definovať priority programu INTERACT; a získať prípadné poučenia pre územnú spoluprácu v rámci programov štrukturálnych fondov po roku 2006.

Štúdia bola zverejnená na začiatku roku 2005 a identifikuje tri prioritné oblasti činnosti: pomôcť programom Interreg získať skúsenosti z hodnotenia z roku 2003; zhromaždiť hodnotiace postupy programu Interreg; dať programom Interreg k dispozícii stredisko pre zdroje a pre spoločné služby.

Tieto priority vychádzajú najmä z nasledovných poznatkov:

- Keď sa v roku 2003 štúdia uskutočnila, veľa programov finančne takmer nijako nepokročilo. Iba 10 % programov dosiahlo uspokojivú úroveň záväzkov a platieb. Ďalšie programy charakterizovala vysoká úroveň záväzkov, ale nízka úroveň platieb; a niektoré programy sa sotva začali. Hrozilo reálne riziko uvoľnenia fondov v rámci pravidla „n+2“⁽²⁾.
- Hoci v oblasti kontrolných ukazovateľov a zberu údajov sa dosiahol značný pokrok, mnoho monitorovacích systémov neposkytuje dostatok vhodných informácií pre

riadenie. Takisto je ťažké získať celoeurópsky prehľad o úspechoch iniciatív Interreg. Tie však tvoria kľúčovú tému diskusií o reformách po roku 2006.

- Mechanizmy riadenia programov sú však účinné napriek tomu, že bolo treba prekonať mnoho problémov. V rámci iniciatív Interreg IIIA, IIIB a IIIC existuje mnoho „najlepších postupov“. Mnohí riadiaci pracovníci sú však preťažení a ostáva im málo času na strategické plánovanie.
- Je mnoho programov Interreg, ktoré komunikujú, mobilizujú a slúžia na výber projektov. Napriek tomu sa musia viac sústreďovať na strategické výzvy budúcnosti. Viacero programov musí nájsť odpoveď na naliehavú otázku: ako zvýšiť dopyt po programových zdrojoch z určitých oblastí, sektorov alebo typov organizácií? Inovatívne techniky môžu zvýšiť počet žiadostí.
- Z prieskumu medzi garantmi projektov vyplynulo, že potrebujú lepšiu výmenu skúseností z praktických aspektov návrhu a správy projektov Interreg.

Najnaliehavejšou prioritou je zrejme podpora rozvoja programov v nových členských štátoch a eliminácia hrozby automatického uvoľňovania prostriedkov. V strednodobom výhľade treba uľahčovať získavanie zručností. Navyše treba dohliadať na to, aby sa skúsenosti zo súčasného programového obdobia využili pri naplňaní nového cieľa Spoločenstva v oblasti územnej spolupráce a pri tvorbe novej generácie programov. Veľmi dôležité je aj to, aby sa dôslednejšie prihliadalo na vonkajšie zmeny socio-ekonomického, geopolitického, strategického alebo inštitucionálneho charakteru.

Kontakt: Inge De Prins, interact@interact-eu.net

INTERACT: Podpora budovania spolupráce

Program INTERACT (Interreg Animation, Cooperation and Transfer) koordinuje informácie o aktivite iniciatívy Spoločenstva Interreg a tvorí jej súčasť.

Tento program by mal zhodnotiť skúsenosti a poučenia z iniciatívy Interreg I (1990 – 94) a II (1994 – 99). Zámerom je dosiahnuť maximálnu účinnosť iniciatívy Interreg III (2000 – 06) v členských štátoch a v susedných krajinách Európskej únie. INTERACT zriaďuje komunikačné siete, rozširuje informácie a podporuje výmenu skúseností najmä prostredníctvom školení.

INTERACT má k dispozícii sekretariát, ktorý sa nachádza vo Viedni (Rakúsko), a sieť piatich „Kontaktných miest INTERACT“. Tieto poskytujú nasledovné služby:

- **Informácie a propagácia** (zabezpečuje viditeľnosť a prístupnosť informácií a skúseností iniciatívy Interreg).
- **Kvalifikácia a prenos** (školenia, networking a nové myšlienky pre všetkých členov spoločenstva Interreg).
- **Koordinácia IIIC** (podpora spolupráce medzi programovými zónami Interreg IIIC a zdieľanie skúseností s účastníkmi programu INTERACT).
- **Riadenie prechodu a externá spolupráca** (podpora prenosu know-how programu Interreg na územia, ktorých sa týka rozšírenie EÚ).
- **Sada nástrojov** (identifikácia najlepších postupov a príprava praktických nástrojov na riadenie programov Interreg).

Implementácia 22 špecifických projektov dopĺňa prácu sekretariátu a kontaktných miest INTERACT.

Viac informácií možno nájsť na adrese: www.interact-eu.net

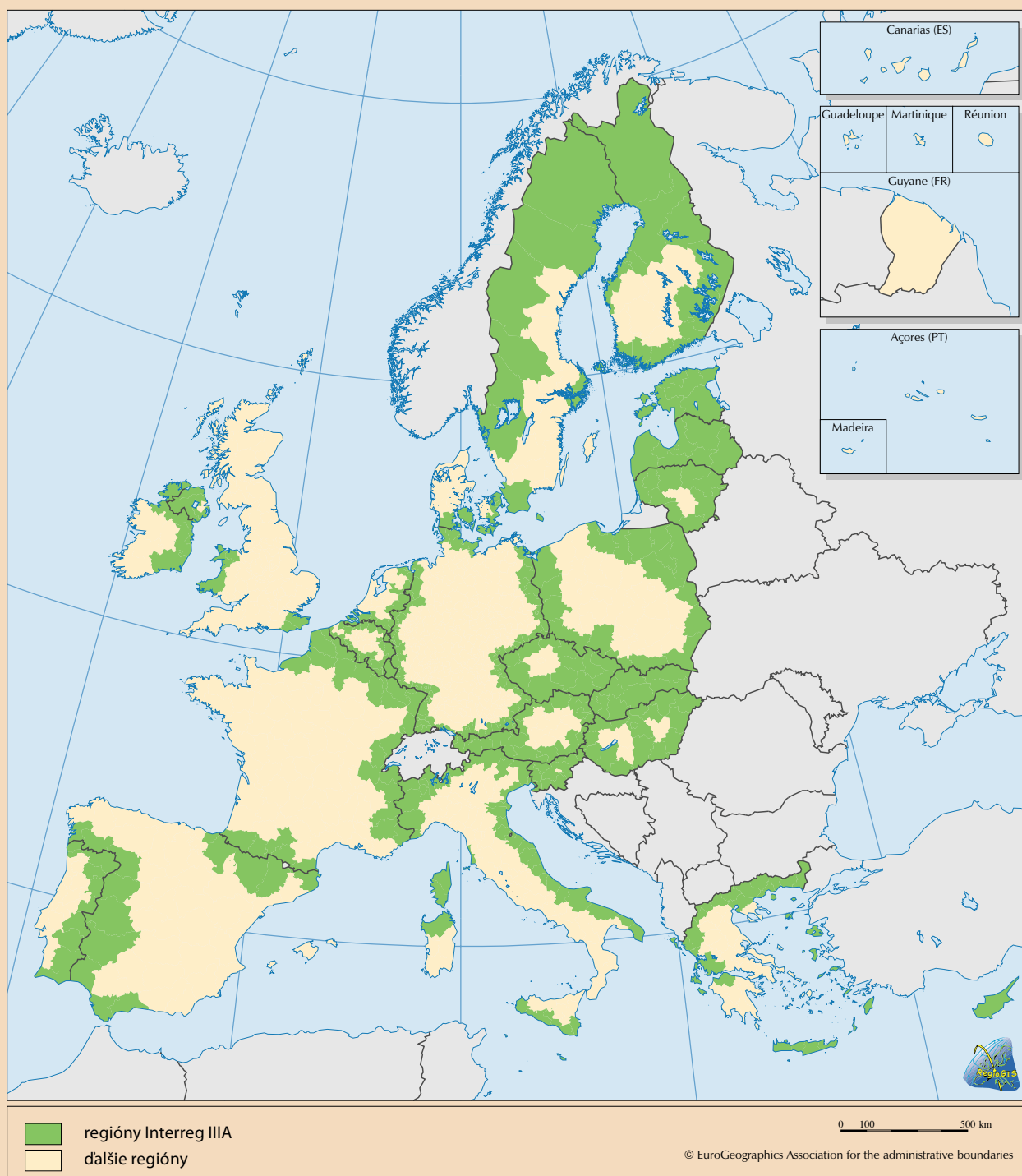
⁽¹⁾ „A Study of the Mid Term Evaluations of Interreg Programmes for the Programming Period 2000-2006. Elektronická verzia a objednávka tlačenej verzie sú k dispozícii na internetovej stránke INTERACT: www.interact-eu.net

⁽²⁾ Podľa tohto pravidla musí byť ročný príspevok programu spolufinancovaný fondmi pred koncom druhého roku, ktorý nasleduje po roku záväzku (tým je „n“), pričom nepoužitý úvery sa až na výnimky automaticky uvoľňujú.

Interreg IIIA: cezhraničná spolupráca

TALIANSKO/ŠVAJČIARSKO

Podpora alpských obilnín

Celkové náklady: 422 933 EUR
Príspevok EÚ: 93 745 EUR

„Cieľom spolupráce medzi autonómnou provinciou Bolzano a kantónom Grisons je vytvoriť súpis oblastí pestovania miestnych odrôd obilnín. Projekt ďalej predpokladá porovnanie obilných kultúr v dvoch regiónoch, kvalitatívnu analýzu a výrobu endogénnych odrôd, ktoré sú zaujímavé z agronomického hľadiska. Cieľom bude vrátiť tieto odrody do miestneho poľnohospodárstva a zachrániť tak biologické dedičstvo našich údolí. Plánujeme informačné kampane, konferencie a putovnú výstavu, ktoré budú informovať obyvateľstvo týchto miestnych odrôd.“

Josef Dalla Via, riaditeľ Experimentálneho poľnohospodárskeho a lesníckeho centra autonómnej provincie Bolzano
josef.dallavia@provinz.bz.it

Pamina

Mládežnícka sieť Pamina

Celkové náklady: 240 000 EUR
Príspevok EÚ: 120 000 EUR

„Túto sieť sme vytvorili, aby sme podporili bližšie kontakty a cezhraničné partnerstvo medzi mladými a mládežníckymi organizáciami v rámci francúzsko-nemeckej spolupráce ‚Pamina‘ (Južné Falcsko, stredné-horné Porýnie a severné Alsasko). ‚Mládežnícka sieť Pamina‘ má ústredie a tri miestne centrá, ktoré realizujú projekty spolupráce medzi mladými ľuďmi. Centrá organizujú spoločné aktivity, uľahčujú výmeny, prístup k financovaniu atď. Táto iniciatíva sa netýka iba mládeže, ale usiluje sa aj o posilnenie a prehĺbenie vzťahov medzi občanmi na oboch stranách hranice.“

Jörg Saalbach, technický sekretariát programu Interreg IIIA Pamina
Joerg.saalbach@regio-pamina.org
www.paminaj.net

RAKÚSKO/ČESKÁ REPUBLIKA

Informačné stredisko prírodného parku

Celkové náklady: 2 797 904 EUR
Príspevok EÚ: 1 398 951 EUR

„Národný park údolia Thaya vznikol roku 2000. Ide o rozšírenie národného parku Podyji, ktorý otvorili roku 1991 v Českej republike až do Rakúska. Projekt slúži nielen na ochranu prírody, ale aj ako nástroj miestneho rozvoja prostredníctvom turistického ruchu, ktorý vytvára. Základom je výstavba turistického informačného strediska. Recepčné a vzdelávacie zariadenia umožnia návštevníkom, aby sa zoznámili s rozvojom parku, jeho prírodnými procesmi, aby spoznali ekológiu parku a naše cezhraničné aktivity na ochranu životného prostredia. Cieľovými skupinami sú deti, milovníci prírody i vedci.“

Martha Schober, Nationalpark Thayaatal Ges.m.b.H.
office@np-thayaatal.at
www.np-thayaatal.at

ÍRSKO/WALES

Pomoc osobám so zmenenými schopnosťami v oblasti učenia

Celkové náklady: 911 000 EUR
Príspevok EÚ: 683 250 EUR

„Hlavným cieľom projektu PACTS (Partners Collaborating in Training for individuals with Specific learning disabilities/ Partneri spolupracujúci pri školení osôb so zmenenými schopnosťami v oblasti učenia) je zvýšiť povedomie verejnosti, hľadať prostriedky, identifikovať ľudí so zmenenými schopnosťami a poskytovať pomoci takýmto ľuďom vo Walese a vo východnej časti Írska. Zameriava sa najmä na zdokonaľovanie pedagogických metód, ktoré podporujú prístup týchto osôb k vyššiemu vzdelaniu. Takto sa zvyšujú ich šance nájsť si kvalitné zamestnanie. Projekt, funguje už dlhšie ako rok a umožnil organizovanie pobytových kurzov. Na týchto kurzoch si zástupcovia škôl, združení a zamestnaneckých agentúr mohli vymieňať svoje najlepšie postupy. Tím projektu PACTS okrem toho uviedol program diaľkového vzdelávania, ktorý využíva informácie z CD a stránok na internete. Uskutočnili sa aj spoločné školenia.“

Amanda Kirby (Wales) a **Mary Meaney** (Írsko), projektoví manažéri
Mary.Meaney@itb.ie; amanda.kirby@btinternet.com
www.pactsproject.com

Fínsko/Rusko

„Euregio Karelia: spolupráca EÚ/Rusko v teréne“

Marko Ruokangas, riaditeľ sekretariátu susedského programu „Euregio Karelia“

Oblasť spolupráce „Euregio Karelia“, ktorá sa rozkladá na oboch stranách fínsko-ruskej hranice v dĺžke 700 km, zahŕňa tri fínske regióny (Kainuu, severná Carelia a Oulu) a ruskú Karelskú republiku.

Tieto regióny mohli začať spoluprácu so svojimi ruskými susedmi až v roku 1995, keď Fínsko vstúpilo do Európskej únie. Približne do roku 1991 bola hranica uzavretá a ani po páde sovietskeho režimu neboli kontakty medzi obyvateľmi veľmi časté. Program Interreg IIA Karelia (1995 – 1999) tak otvoril nové možnosti. Najhmataateľnejším výsledkom prvej fázy iniciatívy Interreg bolo nadviazanie kontaktov na všetkých úrovniach.

Na konci deväťdesiatych rokov sa príslušné regióny rozhodli prehĺbiť svoje vzťahy a vytvorili fórum pre spoluprácu pod názvom „Euregio Karelia“, ktoré umožnilo definovať hlavné smery cezhraničnej spolupráce.

Príprava iniciatívy Interreg IIIA Karelia (2000 – 2006), ktorá zahŕňa aktivity na fínskej strane, sa začala v tom istom čase ako program cezhraničnej spolupráce ruskej Karelskej republiky. Syntézou oboch týchto materiálov vznikol program „Naša spoločná hranica“, ktorý predstavoval prvotný základ pre činnosť Euregio Karelia.

Fórum navrhlo Európskej komisii pilotný projekt v jednom programe financovania vnútorných a vonkajších akcií. Bolo to však predčasné. Vhodné podmienky nastali až v roku 2004, keď Európska únia pretransformovala programy Interreg na vonkajších hraniciach do „susedských programov“. Tieto môžu financovať akcie vo vnútri i za hranicami Európskej únie. Zároveň sa zblížoval aj európsky program a politické fórum Euregio Karelia. Hoci program susedstva bol riadený oddelene v súlade s právnymi postupmi, neskôr ho premenovali na

„Euregio Karelia“, lebo tento názov bol všeobecne známy.

Cezhraničná spolupráca je dôležitá pre rozvoj a zamestnanosť na miestnej a regionálnej úrovni. Séria za sebou nasledujúcich programov umožnila realizáciu asi 350 projektov, od jednoduchej modernizácie pohraničného priechodu až po ambicióznejšie projekty ochrany kultúrneho dedičstva. Dobrým príkladom je spojenie národných parkov Oulanka (Fínsko) a Paanajärvi (Rusko). Okrem priameho vytvárania pracovných miest majú tieto projekty aj významné nepriame vplyvy, ktoré podporujú ďalšiu spoluprácu.

Táto iniciatíva umožnila vytvoriť dobré vzťahy s našimi ruskými susedmi, ale aj medzi tromi zúčastnenými fínskymi regiónmi. Každý z nich má svoje špecifiká a svoju koncepciu spolupráce s Ruskom, ale všetky zdieľajú spoločnú víziu prostredníctvom vlastných prístupov.

Tak vznikol konkrétny základ spolupráce medzi Európskou úniou a Ruskom v severských oblastiach a programy mu dali celkom konkrétny zmysel. Veľkou výzvou do budúcnosti je zblíženie aktivít na politickej úrovni. Z tohto pohľadu strategické partnerstvo EÚ – Rusko so svojimi štyrmi spoločnými priestormi a s iniciatívou „Severná dimenzia“ vytvára politický kontext pre spoluprácu. Výsledkom by mal byť strategický rámec pre budúce cezhraničné programy na vonkajších hraniciach Únie.

Určitá „kultúra spolupráce“ sa už stala súčasťou každodenného života mnohých ľudí. Cezhraničná spolupráca je stále súčasťou regionálneho rozvoja, hoci všetky jej možnosti ešte neboli celkom využité. V súčasnosti treba do spolupráce zapojiť najmä mladých ľudí. V tomto smere sa už začalo vyvíjať niekoľko sľubných iniciatív.

Riadiť cezhraničnú spoluprácu je náročný proces: sekretariát programu musí neustále čeliť novým výzvam, ktoré sa týkajú praktických otázok implementácie programov a zahraničnej politiky Európskej únie. Proces networkingu otvorila nové perspektívy. Ukazuje sa, že cezhraničné problémy sú vo všetkých oblastiach viac-menej rovnaké a vždy je prítomná istá vôľa zmierniť „hraničný efekt“. Nie je vari práve toto jedným z dôvodov existencie Európskej únie?

Viac informácií možno nájsť na adrese:
www.euregiokarelia.fi

Zraz mládeže v Koli v rámci stretnutia „Euregio Karelia 2000+“

Interreg IIIA Francúzsko/Španielsko, z jedného konca Pyrenej na druhý

Ani hora nás neoddeli

Horské pásmo Pyrenej tvorí hranicu, ktorá dlho oddeľovala Francúzsko a Španielsko. Miestne obyvateľstvo však vždy dokázalo túto prekážku prekonať. Obe strany pohoria spája mnoho ekonomických, politických, sociálnych a kultúrnych väzieb. Vstup Španielska do únie a jeho rozvoj, zblížovanie ekonomík oboch krajín a početné programy spolupráce výrazne posilnili cezhraničnú výmenu. Iniciatíva Interreg dáva tomuto trendu formálnu podobu a dynamiku.

Účastníci projektu ISARD sa zameriavajú na zladenie seizmických informácií medzi Španielskom a Francúzskom

„Od citovej a ideologickej spolupráce sme prešli k efektívnej a organizovanej spolupráci.“ Týmto slovom opisuje Jean Lavie, francúzsky riaditeľ „Cezhraničného monitorovacieho programu pre zamestnanosť“, podstatu projektu iniciatívy Interreg. Medziregionálna odborová rada Pirineos-Eje Atlántico-Huesca a osem francúzskych a španielskych partnerských odborových organizácií implementujú projekt v hraničných oblastiach Akvitánie, Baskicka, Navarry a Aragónie. „Obojstranná výmena pracovných síl tu existovala už od čias prvých ‚lastovičiek‘, keď ženy v 19. storočí chodili cez hory pracovať do tovární na obuv. Táto výmena sa nikdy neprerušila — naopak, neustále sa stupňuje. Len tu medzi Bayonom a San Sebastianom môžeme narátať 3 500 cezhraničných pracovníkov: 2 000 Španielov, ktorí pracujú vo Francúzsku a 1 500 Francúzov, ktorí zostávajú v Španielsku. Vieme však veľmi málo o rôznorodom trhu práce, ktorý sa v mnohých oblastiach riadi odlišnými pravidlami (pracovné právo, školenia, uznávanie kvalifikácie a iné) podľa toho, či hovoríme o se-

vere alebo juhu Pyrenej...“ Tak vznikla myšlienka vytvoriť Cezhraničný monitorovací program zamestnanosti, ktorý má tri ciele: zhromaždiť porovnateľné štatistiky a štúdie z oboch strán hranice; zostaviť ukazovatele, ktoré môžu zodpovedať požiadavkám zamestnancov; dať štátnym orgánom k dispozícii všetky spracovávané údaje. Projekt získal financie vo výške 247 750 eur (z čoho 93 000 poskytol ERDF). Jeho poslanie i obsah sú dobrou ilustráciou postupu, ktorý realizuje už mnoho rokov v rámci programu Interreg IIIA pre Francúzsko/Španielsko.

Cezhraničný program pokrýva obe strany pásma Pyrenej. Táto oblasť má rozlohu asi 70 000 km² a viac ako 4,7 miliónov obyvateľov. S rozpočtom vo výške asi 172 miliónov eur (z čoho 86 miliónov pochádza zo zdrojov ERDF) iniciatíva Interreg IIIA Francúzsko/Španielsko do konca roku 2006 umožní implementáciu cca 250 projektov v mnohých oblastiach. Ide o spoločné projekty od veľkých infraštruktúr (cesty, tunely), až po „malé“ projekty,

ktoré riadia obce, združenia alebo podniky. „A to aj napriek tomu, že cezhraničné intervencie v prospech podnikov sa často konfrontujú s problémom konkurencie,“ zdôrazňuje Jean-Marie Blanc, riaditeľ odboru Európskych fondov a cezhraničnej spolupráce regiónu Akvitánia, ktorý je riadiacim orgánom programu.

„Vychádzali sme z našich rozdielov. Položili sme si otázku, ktoré naše rozdiely by mohli obohatiť aj iných?“ hovorí Victor Lacambra, koordinátor prvého sociálneho projektu financovaného v rámci Interreg IIIA Francúzsko/Španielsko. Projekt sa nazýva „PortilHon“ podľa názvu horského sedla medzi Benasque a Luchon, ktoré spája regióny Aragónia a stredné Pyreneje. Ako vysvetľujú garanti projektu: „Veľké H uprostred názvu symbolizuje bránku na premenu gólovej šance v rugbyovom zápase, aj „Handicap“ PortilHon sa pozostáva z dvoch federácií, ktoré združujú organizácie pre postihnutých – CADIS-Huesca v Španielsku a APAJH31 vo Francúzsku (1). Jeho cieľom je zlepšenie životných podmienok postihnutých a ich rodín v piatich oblastiach života: voľný čas; začlenenie do pracovného života; vzdelávanie a školenie; proces starostlivosti; alternatívny prístup a právna ochrana. „Spoločne sa veľa učíme,“ pokračuje Victor. „Keď sme napríklad chceli vytvoriť štyri prázdninové centrá prispôbené pre potreby postihnutých ľudí, stretli sme sa s dvoma úplne odlišnými prístupmi: v Španielsku pre činnosti vo voľnom čase vychovávali profesionálov, ktorí pracujú s postihnutými ľuďmi. Vo Francúzsku je to naopak: uprednostňujú školenie profesionálov pre aktivity voľného času, ktorí sú k dispozícii aj postihnutým osobám. Oba tieto prístupy sa v podstate dopĺňajú a ich kombinácia môže byť veľmi obohacujúca.“

Centralizmus na jednej strane Pyrenej, autonómia na druhej

Základom cezhraničnej spolupráce je podľa administrátorov a manažérov projektu konfrontácia postupov, kultúr a často veľmi rozdielných systémov, ktoré vychádzajú z odlišnej histórie, spoločnosti, spôsobu práce a potrieb. Najčastejšími problémami, o ktorých hovoria partneri v projektoch spolupráce, nie je ani tak jazyková bariéra, ako skôr rozdiely v inštitucionálnom kontexte a v administratívnej kultúre. V prípade Francúzska/Španielska sú tieto rozdiely zvlášť dôležité, lebo obe krajiny majú výrazne odlišný model politickej organizácie. Francúzska strana stále deklaruje princíp centralizácie a na španielskej strane hrá veľmi dôležitú úlohu regionalizácia.

Filgi Claverie, výkonný riaditeľ tanečného súboru „Ballet Biarritz“ a jeden z garantov Cezhraničného choreografického centra podporovaného iniciatívou Interreg, zhŕňa svoje poznatky takto: „Francúzska administratíva často vnímajú ako ‚jakobínsky‘, ‚pyramídový‘ a byrokratický systém. Blízkosť rozhodovacích centier a vyššia autonómia španielskych regiónov, najmä Katalánska a Baskicka, umožňujú pružnejší prístup a kreativitu. Na druhej strane

treba priznať, že francúzske tradície kultúrneho rozvoja a viacročné plánovanie sú vzhľadom na financovanie projektov istejšie. Na španielskej strane sa rozpočty vždy pripravujú iba na jeden rok. Vzniká tak riziko, že rozhodnutia o financovaní možno neskôr spochybniť.“

„Administratívna spolupráca je jednou zo silných stránok nášho programu. Veľa sa učíme. Táto dimenzia nebola počas iniciatívy Interreg II taká výrazná,“ hovorí Amaia Urta-sun, poverená misiou Interreg pri Regionálnej rade Akvitánie. Program zahŕňa veľký počet inštitucionálnych partnerov. Na francúzskej strane je to štát, 3 regionálne rady (Akvitánia, južné Pyreneje a Languedoc-Roussillon), 5 generálnych rád (Pyrénées-Atlantiques, Hautes-Pyrénées, Ariège, Haute-Garonne, Pyrénées-Orientales) a DATAR (2). Na španielskej strane je to centrálny štát (platobný orgán) a 5 autonómnych spoločenstiev (Baskicko, Navarre, Aragónia, Katalánsko, La Rioja).

Koncept „vedúcich partnerov“

„Veľké množstvo partnerov a územná rozloha oblasti nás doviedli k tomu, že sme založili tri „Technické jednotky“, vysvetľuje Michaël Lapoirière, manažér iniciatívy Interreg. „Jednotka východnej zóny je pod záštitou Katalánskej vlády, stredné Pyreneje spadajú pod Aragónsku vládu a západná jednotka pod generálnu radu Pyrenej-Atlantiku. Navyše má každý projekt svojho hlavného partnera, ktorý je prvou kontaktnou osobou a zodpovedá za implementáciu projektu.“

„Koncept hlavného partnera, ktorému sme chceli dať formálnu podobu, nás núti vytvárať skutočné partnerstvá,“ upresňuje Jean-Marie Blanc. „Interreg III je projektom skutočnej spolupráce a na rozdiel od iniciatívy Interreg II obsahuje spoločné projekty s účastníkmi na oboch stranách Pyrenej.“

Bradán žltohlavý sa živí kosťami, ktoré rozbíja tak, že ich nechá spadnúť z výšky 50 až 100 metrov

(1) CADIS-Huesca: Coordinadora de Asociaciones de Discapacitados de Huesca (Koordinácia Asociácie handicapovaných v Huesca). APAJH31: Asociácia mladých a dospelých handicapovaných osôb v Haute-Garonne.

(2) Delegácia pre územné plánovanie a pre regionálnu akciu, koordináčný orgán politiky územného plánovania riadeného francúzskym štátom.

Fuensanta (Aragónia): reštaurovanie kaplnky v rámci projektu „Continua Pirineum“

Dobrým príkladom tohto spoločného prístupu je projekt „Pirineo vivo/Živé Pyreneje“, ktorý získal 3,11 miliónov eur, z čoho 49 % pokryl ERDF. Ide o vytvorenie spoločnej správy horskej oblasti a o doplnenie európskeho akčného plánu miestnymi a obecnými prístupmi k problematike životného prostredia. Bradáň žltohlavý (*gypaetus barbatus*) je dravý vták, ktorý sa považuje za symbol pyrenejskej fauny. Jeho ochrana má slúžiť ako model spolupráce v troch tematických sieťach (monitoring životného prostredia, vzdelávanie v oblasti životného prostredia a ochrana biodiverzity). „Cezhraničný postup sme začali realizovať so všetkými účastníkmi (polovníci, farmári, lesníci, zvolení zástupcovia, turisti, ochrancovia prírody, vychovávateľa, učiteľia, a pod.) v oblastiach, kde žije bradáň. Veríme, že keď lepšie pochopíme potreby jednotlivých zúčastnených, títo si osvoja problematiku životného prostredia a budú implementovať účinné opatrenia na zachovanie prírodného dedičstva Pyrenej,“ vysvetľuje Juan Faure, koordinátor projektu Aragónskej vlády, na ktorom sa zúčastňuje Liga na ochranu vtákov (LPO, Francúzsko), Fundacion para la conservacion del quebrantahuesos (FCQ, Španielsko) a šesťdesiat ďalších partnerov na oboch stranách hranice.

Krásne ekomúzeum FCQ, venované bradáňovi žltohlavému v Ainsa (Aragónia), sídli na hrade v Sobrarbe, rovnako ako aj turistické oddelenie kantónu v Sobrarbe (15 španielskych obcí). Spolu so Zmiešaným združením v údolí Aure a Laron oddelenie vedie projekt „Continua Pirineum“ (48 obcí a 3 francúzske kantóny). Cieľom projektu je implementácia vidieckej turistickej siete na oboch stranách Pyrenej (vytvorenie Turistického strediska na každej strane pohoria, spoločné internetové stránky atď.). Ďalej by mal vyznačiť staré cezhraničné horské cesty v rámci „Cesty románskeho umenia“ a „Historickej obchodnej cesty“. Uskutočňuje sa rekonštrukcia salašov, „hospicov Sv. Jakuba“, pašeráckych úkrytov a iných historických pamiatok.

Prevenca rizík a sila návrhu

Keď hovoríme o úkrytoch: Bezpečnosť v horách je ďalšou problémovou oblasťou na oboch stranách Pyrenej, ktorá

mobilizuje iniciatívu Interreg, ako aj národné či regionálne verejné inštitúcie na vysokej úrovni.

Katalánsky kartografický inštitút v Barcelone (ICC) spolupracuje s Francúzskym úradom pre geologický a banský výskum (BRGM) a so štyrmi ďalšími partnermi v rámci projektu „ISARD“ (*Automatické seizmické informácie o regionálnych škodách*). Ako hovorí projektová manažérka Agnès Lladós, ich hlavným cieľom je „zber informácií o seizmických rizikách v Pyrenej, ktoré majú preventívny a operačný charakter, a ktoré nie sú obmedzené hranicami. Tieto informácie treba účinne a v reálnom čase poskytovať miestnym krízovým zložkám správy.“ Partneri ISARD majú k dispozícii rozpočet iniciatívy Interreg vo výške 1,645 miliónov eur a pracujú na 4 opatreniach: jednotné pokrytie seizmických zón v Pyrenej, tvorba seizmických scenárov, vypracovanie automatického systému odhadu rizík a šírenie informácií.

Pilotný projekt „Núdzová bezpečnosť v Pyrenej/Seguridad y Urgencias en los Pirineos (SUP)“ Francúzskeho inštitútu medicíny a vesmírnej fyziológie (MEDES), združuje horské služby, poskytovanie lekárskeho zariadenia na diaľku a prevenciu rizík. Projekt využíva najnovšie poznatky z telematiky a technologických oblastí a jeho výsledkom je zostavenie prototypu súpravy počítača, satelitného telefónu a prenosných lekárskeho prístrojov. Súpravu môžu používať lekári a záchranári na poskytnutie prvej pomoci raneným v horách. Môžu ho použiť aj v naliehavých situáciách u obyvateľov hôr v odľahlých oblastiach ďaleko od zdravotných stredísk na oboch stranách hranice. „Pokúsime sa ešte viac zminiaturizovať obsah súpravy,“ hovorí Francisco Rojas z Aragónskeho technologického inštitútu, ktorý je jedným z desiatich partnerov SUP. „Projekt medzitým ovplyvnil aj legislatívu: v Aragónii už môžu záchranári a pomocný lekárskeho personál poskytovať aj odbornú lekársku starostlivosť.“

Príklad projektu SUP svedčí o vplyve iniciatívy Interreg na pilotné projekty vzhľadom na celoeurópsky charakter. Práve cezhraničné projekty často prispievajú k zmenám zákonov a úradných postupov: aragónski partneri projektu PortilHon sa inšpirovali francúzskou legislatívou a bojujú za zníženie dôchodkového veku postihnutých osôb v Španielsku. V Albères, na hraničnom území na východe Pyrenej, funguje združenie, ktoré propaguje projekt Interreg „L'Albera, memòria i terra“ (Albères, pamäť a krajina). Tento projekt „zaznamenáva ústnu katalánsku pamäť“ a plánuje získať označenie „Svetového dedičstva UNESCO“ podľa kritéria „Živá kultúrna krajina“. „Uznanie projektu Interreg nám dáva legitimitu, domnieva sa Brigitte Castell, koordinátorka projektu. S týmto názorom súhlasí aj Filgi Claverie z Ballet Biarritz: „Európska vlajka na našich plagátoch je určitou značkou. Aj keď sa finančné zdroje pomaly znižujú, európska podpora je nevyhnutnou každodennou súčasťou. Práve to umožňuje Interreg.“

Mnoho predkladaných žiadostí vychádza z každodenného života: „Dostali sme mnoho žiadostí a najžiadanejšie opatrenia sú úzko spojené s problémami našej oblasti,“ poznamenáva Laurence Hourcourigaray, poverenkyňa pre misiu pri Všeobecnej rade Pyrenej-Atlantiku. „Pri kultúrnych

Predstavenie baletu Biarritz

projektoch je to samozrejmosť, myslím si však, že to platí aj pre iné akcie. Napríklad aj pre projekt „Bizia“ (Život), ktorý zahŕňa päť združení, medzi iným aj Médecins du Monde (Lekári sveta). Tisíce mladých ľudí každý víkend prechádza cez hranice na diskotéky a zábavy. Koluje medzi nimi mnoho rôznych drog a stáva sa tu veľa nehôd, niekedy i smrteľných. Prvá časť projektu sa venuje zníženiu rizík v spoločenských priestoroch. Tímy priamo na mieste nadväzujú kontakt s užívateľmi drog a informujú ich o rizikách. Zároveň dozerajú na to, aby si užívateľia drog spôsobili čo najmenej škôd pri aplikácii drogy. Druhou časťou je vytvorenie miesta „hygienickej konzumácie“ v Bilbao. Je to najväčšie miesto tohto druhu v Španielsku.“ Z európskeho pohľadu má projekt Bizia inovatívny charakter a získal financovanie Interreg vo výške 1,75 miliónov eur, z čoho polovica pochádza z prostriedkov ERDF.

Čas a metóda

„Globalizácia alebo prinajmenšom internacionalizovaná ekonomika začína cezhraničnou spoluprácou. Preto je Interreg pre nás taký dôležitý,“ hovorí Xavier Farriols Sender, zástupca generálneho riaditeľa Odborného a trvalého vzdelávania na katalánskom Ministerstve vzdelávania. Jeho oddelenie implementuje projekt Interreg „Odborné cezhraničné školenia“, ktorého cieľom je rozvoj spolupráce medzi katalánskymi a francúzskymi systémami odborného vzdelávania. Projekt obsahuje analýzu podobností, rozdielov a potrieb a v jeho rámci sa už publikovalo niekoľko štúdií v podobe kníh. Súčasťou projektu sú aj výmeny v podobe územných seminárov pre profesionálov v oblasti školenia, ako aj veľmi konkrétne skúsenosti z profesionálnej mobility, ktoré doteraz nadobudlo 60 mladých ľudí s nízkou úrovňou kvalifikácie. Francúzski kuchárski uční absolvujú trojtýždňovú stáž v Katalánsku a ich katalánski kolegovia získavajú rovnakú skúsenosť v regióne Toulouse. „Ani v tomto prípade nebola organizácia jednoduchá,“ hovorí Angels Font Burés, ktorý bol manažérom pilotného projektu. „Francúzski uční majú pracovnú zmluvu so za-

mestnávateľom. V Katalánsku majú však štatút študentov. Našťastie majitelia reštaurácií súhlasili s uvoľnením svojich učňov.“

Xavier Farriols Sender zdôrazňuje, aká dôležitá je dĺžka procesu spolupráce: „Projekt Interreg nám poskytol čas, ktorý je najdôležitejší. Najskôr potrebujeme čas na spoznávanie svojich partnerov, čo trvá celý prvý rok. Potom musíme dostať možnosť istej kontinuity osôb. Zmeškali sme napríklad jednu príležitosť v kaderníckom sektore, lebo nový francúzsky partner nebol dobre informovaný.“

Joan Luria i Pagès, ktorý vedie technickú jednotku programu Interreg IIIA Francúzsko/Španielsko vo východnej zóne, uvádza: „Pre garantov projektu je Interreg dôkazom, že dlhodobá spolupráca je možná.“

„Objavujú sa síce problémy,“ konštatuje Jean-Marie Blanc, „všeobecne však môžeme byť spokojní s dosiahnutým pokrokom. Trvalo nám rok, kým sme vyriešili najväčšie problémy. Boli sme prekvapení množstvom žiadostí. Aktéri chceli začať čím skôr a my sme ich museli trochu pribrzdiť. Problémy sme však očakávali. Tie, s ktorými sme sa stretli, sa vyskytujú vo všetkých projektoch a programoch: zmena orientácie cieľov, kompetencie garantov atď. Cezhraničná spolupráca proces iba trochu komplikuje. Dôležitá je však vôľa vyjednávať medzi regiónmi, a to v prospech administrátorov projektu. Musíme byť skromní a zároveň ambiciózni. Potrebujeme realistický odhad, zamerať sa na „ideálne“ ciele, ktoré formulovala Komisia. Tá stanovuje čo najvyšší štandard. Potom je treba nájsť metódu spolupráce a dospieť k systematickej dohode vo všetkých kľúčových bodoch. Napokon treba veľkú predstavivosť a schopnosť myslieť mimo rutínnej administratívnej kultúry.“

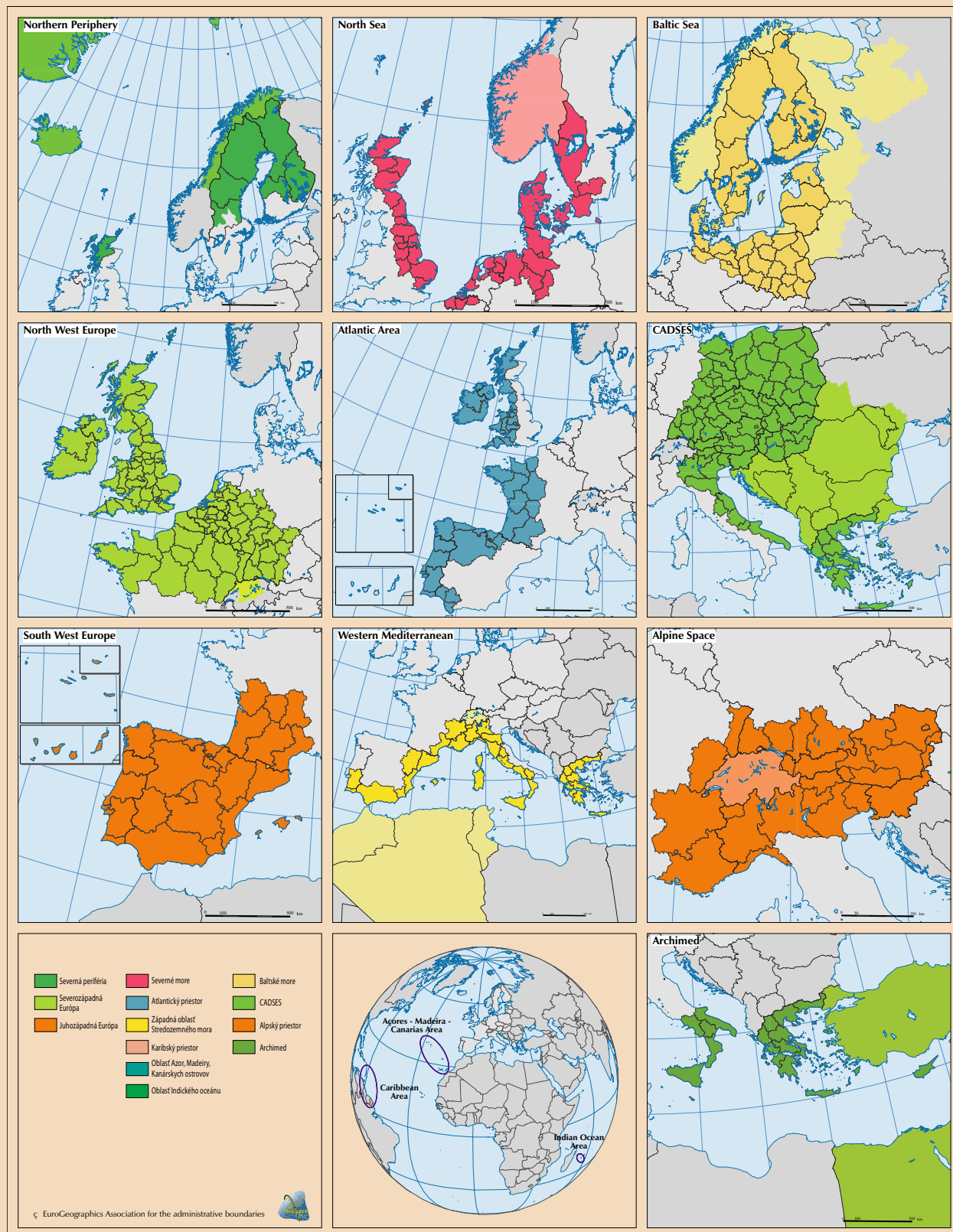
Viac informácií možno nájsť na adrese: <http://aquitaine.fr>

Projekt PortilHon: slávnostné stretnutie na zlepšenie životných podmienok handicapovaných osôb

Interreg IIIB: nadnárodná spolupráca

ALPSKÝ PRIESTOR

AlpEnergyWood: drevo ako zdroj energie

Celkové náklady: 1 831 700 EUR
Príspevok EÚ: 851 000 EUR

„Hlavným cieľom projektu ‚AlpEnergyWood‘ je sprístupniť znalosti a najlepšie postupy profesionálov, miestnych úradov a občanov deviatich regiónov Alpského priestoru na účely propagácie dreva ako miestneho zdroja energie. Jednotliví aktéri by sa mali spojiť a prostredníctvom internetu by sa mal zjednodušiť ich prístup k poznatkom v tejto oblasti. Širokú verejnosť treba zoznámiť s touto formou obnoviteľnej energie. Tak isto treba prešľudovať možnosti, ako vytvoriť vhodnú priemyselnú štruktúru na výrobu energie z dreva a položiť základy odborného vzdelávania v danom odvetví prostredníctvom vyspelých komunikačných technológií.“

Frédéric Douard, riaditeľ ITEBE (Európsky technický inštitút pre energiu z dreva)
frederic.douard@itebe.org
www.alpenergywood.org

CADSES

LHASA: revitalizácia veľkých sídlisk

Celkové náklady: 1 801 220 EUR
Príspevok EÚ: 1 122 512 EUR

„Aj sídliská môžu hrať dôležitú úlohu v rozvoji konkurencieschopných miest a regionálnych oblastí. Cieľom projektu LHASA je podpora iniciatív, ktoré zlepšujú socio-ekonomickú situáciu veľkých mestských sídlisk a pritom umožňujú obnoviť a premeniť neobývané budovy na iné účely. Tento cieľ by sa mal realizovať na základe integrovaných rozvojových plánov. Partneri zúčastnených krajín budú ťažiť zo skúseností nemeckých a talianskych partnerov, aby mohli vybrať prioritné štvrte a investície. Takto sa zvýši prítlačnosť miest a metropol nových členských štátov. Talianski a nemeckí partneri budú v rámci pilotných projektov rozvíjať stratégie boja proti sociálnemu vylúčeniu a znižovaniu kvality životného prostredia. Výsledky sa budú šíriť prostredníctvom CADSES — priestoru na spoluprácu.“

Ansgar Tesch, obvod Marzahn-Hellersdorf (Berlín)
ansgar.tesch@ba-mh.verwalt-berlin.de

SEVERNÁ PERIFÉRIA

DESERVE: poskytovať služby v odľahlých a vidieckych oblastiach

Celkové náklady: 2 251 542 EUR
Príspevok EÚ: 1 642 811 EUR

„Projekt DESERVE sa zameriava na modely poskytovania služieb, ktoré sú prispôbené odľahlým a vidieckym oblastiam v rámci partnerských regiónov severnej periferie Európy. Každý región implementuje na svojom území jeden projekt, ktorý úplne alebo čiastočne vychádza z odskúšaného modelu v partnerskom regióne. Dôraz sa pritom kladie viac na poskytovanie ako na obsah služby. Cieľom je prenos skúseností medzi sektormi. Partneri môžu zároveň testovať, do akej miery ten či onen model možno prispôsobiť ich miestnemu kontextu.“

Helen Betts-Brown, koordinátorka projektu
Helen.Betts-Brown@scvo.org.uk

SEVEROZÁPADNÁ EURÓPA

NOAH: prevencia povodní, vodohospodárstvo a krízový manažment

Celkové náklady: 6 500 000 EUR
Príspevok EÚ: 3 250 000 EUR

„Zásadným prvkom prevencie záplav je jasná a rýchla informovanosť. Nemecko-holandské partnerstvo NOAH rozvíja nový nadnárodný prístup k manažmentu povodní v povodí Rýna-Maasy. Tento prístup je založený na dvoch hlavných princípoch: čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie reagovať na žiadosti o informácie počas povodní v partnerských oblastiach. Informácie poskytuje varovný systém ‚FLIWAS‘ (Flood Information and Warning System), ktorý odskúšali v Kolíne, v Karlsruhe a v troch oblastiach Holandska. Dalším princípom projektu NOAH je mobilizácia ‚povodňových partnerstiev‘ medzi vládnymi organizáciami a ďalšími príslušnými činiteľmi a občanmi. Aktívnym zapojením do manažmentu povodní sa usilujeme o zvýšenie povedomia o témach súvisiacich s vodou.“

Ludolph Wentholt, vedúci projektu, a **Bob Pengel**, Foundation for Applied Water Research (Nadácia pre aplikovaný výskum vody)
noah@stowa.nl
www.noah-interreg.net

Konferencia periférnych a prímorských regiónov (CRPM)

„Rozvoj spolupráce medzi regiónmi“

Philippe Cichowlaz, riaditeľ pre regionálnu politiku a územné plánovanie pri Konferencii periférnych prímorských regiónov Európy (CRPM)

CRPM, ktorá dnes združuje 150 regiónov z EÚ a susedných oblastí, už 15 rokov rozvíja spoluprácu medzi regiónmi. Od začiatku podpory ERDF v tejto oblasti sme dosiahli veľký pokrok. Týka sa finančných zdrojov, metodológie i kvality projektov. Rastúca sila viedla naše združenie k podpore projektov, ktoré síce neprinášajú rýchle výsledky, ale orientujú sa viac na budúcnosť. Takto môžeme podporovať novú dynamiku rozvoja. Preto sa CRPM v rámci iniciatívy Interreg IIIB zúčastňuje troch projektov, ktoré majú strategickú povahu:

> **Stredozemné dielne územného plánovania (AMAT).** Tieto dielne pilotuje región Provence-Alpes-Côte d'Azur v partnerskej spolupráci s Inštitútom Stredozemného mora (AMAT). V rámci inovatívnej územnej politiky sa ich zúčastňuje 9 regiónov od severného po južné pobrežie Stredozemného mora. Najskôr sa analyzovali presné podmienky riadenia týchto politík v členských krajinách Stredozemia. Cieľom bolo otvoriť cestu projektom, ktoré by mali výrazný („štrukturujúci“) územný dosah na nasledujúce programové obdobie. Potom bolo nutné vymeniť si informácie o najlepších územných postupoch v rôznych regiónoch, s ohľadom na prípravu akcií, možno podporiť v rámci Cieľa Európskej územnej spolupráce po roku 2006. Ide napríklad o prevenciu veľkých rizík, ochranu pobrežia, inovačné siete a iné.

> **Schéma rozvoja atlantického priestoru (ASDP)** – spočíva v skúmaní možností polycentrického rozvoja atlantického priestoru podľa princípov Schémy rozvoja európskeho priestoru (ESDP). Naša jednotka prognostických štúdií v Porte implementuje ASDP, ktorá združuje dvadsať regiónov atlantickej oblasti. Na základe analýzy socio-ekonomických, demografických a environmentálnych trendov na území atlantického priestoru sa tento projekt zameriava na stanovenie *strategických návrhov* pre regionálnych a národných činiteľov i pre činiteľov medziregionálnej a európskej oblasti v záujme lepšej štruktúrovanosti atlantického po-

brežia. Okrem toho bude stanovovať *témy spolupráce* pre projekty na obdobie po roku 2006. Cieľom je zmierniť štrukturálne slabé stránky tejto oblasti a zatriktívniť ju v porovnaní s centrálnymi a konkurencieschopnejšími regiónmi. Séria workshopov je určená pre inštitucionálnych činiteľov (regionálne a miestne orgány, prostredníctvom Konferencie miest atlantického oblúka) a pre socio-ekonomických činiteľov: univerzity a výskumné centrá, regionálne ekonomické a sociálne výbory prostredníctvom Transatlantickej siete (RTA), prístavné úrady, podniky apod.

> Transverzálny projekt venovaný otázkam **námornej bezpečnosti**, ktorý už bol spomenutý v Info-regio Panorama č. 15.

Ako experti sme sa zúčastnili aj niektorých nárazových projektov ako napr. „Baltic Palette“, ktorý bol podnetom pre vzrušujúce výmeny skúseností, alebo projektu INTERACT. Okrem toho sme sa zúčastnili aj nového projektu v oblasti Stredozemia, ktorý bol uvedený v rámci súčasného obdobia programov „Stratmed-Medisdec“. Jeho garantom je región Laticum a čiastočne bude vychádzať zo záverov projektu AMAT.

Napokon je tu náš najaktívnejší projekt výnimočného charakteru. Má názov „Európske more“ a združuje úsilie asi 30 regiónov spolu s generálnym sekretariátom CRPM na príprave Zelenej knihy o morskej dimenzii Európy a o úlohe regiónov v tomto smere.

Vzhľadom na logiku skúseností sú naše očakávania na obdobie 2007 – 2013 založené najmä na posilnení strategického charakteru budúcich projektov, pričom nepodceňujeme vnútornú pridanú hodnotu menších projektov. Neprinesie to nevyhnutné zvýšenie rozpočtov, ale skôr určitú koordináciu a výraznejšie zapojenie rôznych účastníkov. Jednou z hlavných ťažkostí je totiž zavádzanie skutočných partnerstiev medzi štátmi a medzi sieťami činiteľov zo socio-profesionálnej oblasti. V oblasti vykonávania právomocí majú regióny niekoľkoročný náskok. Podarí sa im zlepšiť spoluprácu tak, aby v blízkej budúcnosti zapojili aj iných činiteľov? To je najdôležitejšia otázka.

Kontakt: philippe.cichowlaz@crpm.org
Internet: www.crpm.org

Projekt AMAT sa okrem iného stará o prevenciu povodní

Emilia-Romagna (Taliansko)

„Ako región Emilia-Romagna prijal výzvu iniciatívy Interreg“

Lodovico Gherardi, člen Riadiaceho výboru Interreg IIIB CADSES, a **Michele Migliori**, koordinátor programov Interreg IIIB a IIIC (región Emilia-Romagna)

Región Emilia-Romagna už má bohaté skúsenosti z iniciatívy Interreg IIC v rokoch 1994 a 1999. Teraz sa zapojil do troch častí iniciatívy INTERREG III. Pobrežné provincie sa zúčastnia časti A v rámci Cezhraničného jadranského programu. V časti B sa región zapojí do programu CADSES (Stred, Jadran, Dunaj a juhovýchodná Európa), ktorý zároveň koordinuje pre všetky talianske regióny, a do programu MEDOCC (západné Stredozemie). Emilia-Romagna je aj partnerom iniciatívy Interreg IIIC pre východnú zónu.

Región Emilia-Romagna je v súčasnosti zapojený do 120 projektov spolupráce hodnote 20 543 000 eur z ERDF, ktoré sú rozdelené takto: 15 cezhraničných projektov (z toho 8 ako hlavný partner), 30 projektov CADSES (z toho 10 ako hlavný partner), 26 projektov MEDOCC (z toho 3 ako hlavný partner) a 49 projektov Interreg IIIC (z toho 8 ako predák). 58 z týchto projektov predložili územné celky, ostatné predložili priamo regionálne orgány. Tak vzniklo asi 1 200 partnerstiev v 50 rôznych krajinách. Asi do 85 % týchto partnerstiev sa zapájajú verejné alebo súkromné subjekty v krajinách Európskej únie (75 % v súčasných a 10 % v nových členských štátoch) a 15 % pochádza z tretích krajín, najmä z Balkánu. Región Emilia-Romagna sa tiež zúčastňuje na programe INTERACT ako hlavný partner projektu „RE-ACT/REgional ACTors in Interreg cooperation“ (Regionálni činitelia v spolupráci Interreg).

Väčšina projektov sa týka zásahov v oblastiach, ktoré priamo súvisia s politikou územného rozvoja. Na prvom mieste stojí životné prostredie a zahŕňa 32 projektov. Pozornosť sa sústreďuje na boj proti všetkým formám znečistenia a trvalo udržateľné riadenie zdrojov na pevnine i na pobreží. Mobilita a logistika sú ďalšou dôležitou oblasťou (13 projektov). Cieľom je realizácia a zdieľanie inovatívnych metód optimálneho riadenia tovarových tokov. Zo strategického a politického hľadiska je dôležitý miestny rozvoj (12 projektov) a územné plánovanie (10 projektov). Región Emilia-Romagna sa vo svojej činnosti usiluje zohľadňovať výsledky štúdií, ktoré sa uskutočnili v rámci programu ESPON s cieľom doplniť „sadu nástrojov“ pre regionálne územné plánovanie.

Iniciatíva Interreg vzbudzuje rastúci záujem na miestnej i regionálnej úrovni. Vytváranie partnerstiev so vzdialenými a odlišnými štruktúrami a inštitúciami a zdieľanie skúseností na medzinárodnej úrovni umožňuje regionálnej administratíve, aby

zlepšovala kvalitu svojich služieb. Taktiež pozorujeme prechod od „miestnej“ perspektívy, ktorá si príliš neuvedomuje pridanú hodnotu spolupráce, k uvedomeniu si možností rastu spojených s medzinárodnými vzťahmi. Z tohto hľadiska treba zdôrazniť, že takmer všetci partneri a všetci koordinátori projektov, ktorí uspeli v predchádzajúcich návrhových konaniach, znovu predložili návrhy do budúceho výberového konania i napriek náročnému riadeniu programov Interreg. Znamená to, že partneri si už uvedomujú, že pridaná hodnota medzinárodnej spolupráce predčí uvedené problémy. Zároveň partneri získali dostatok skúseností na prekonávanie takýchto problémov.

Sídlo regiónu Emilia-Romagna v Bologni

V poslednom štádiu programovania sa príslušné oddelenia, ktorých sa európske programy (1) týkajú, usilujú maximálne využívať zdroje, aby pomáhali regionálnym činiteľom v projektoch Interreg a aby naplňali stále rastúce očakávania územia. Usilujeme sa aj o zlepšenie koordinácie regionálnej administratívy vo vnútri i vonku tak, aby sa stala „jedným oknom“ európskej spolupráce v poskytovaní služieb všetkým regionálnym činiteľom.

Skúsenosť z účasti na iniciatíve Interreg III predstavuje cenný kapitál poznatkov a skúseností pre budúcu etapu európskej územnej spolupráce, ktorá sa začne v roku 2007 v rámci nových programov štrukturálnych fondov a nových programov susedstva.

Viac informácií možno nájsť na adrese:

http://www.regione.emilia-romagna.it/wcm/infoagenda2000/sezioni/sez_iniziativa_comunitarie/interregIII

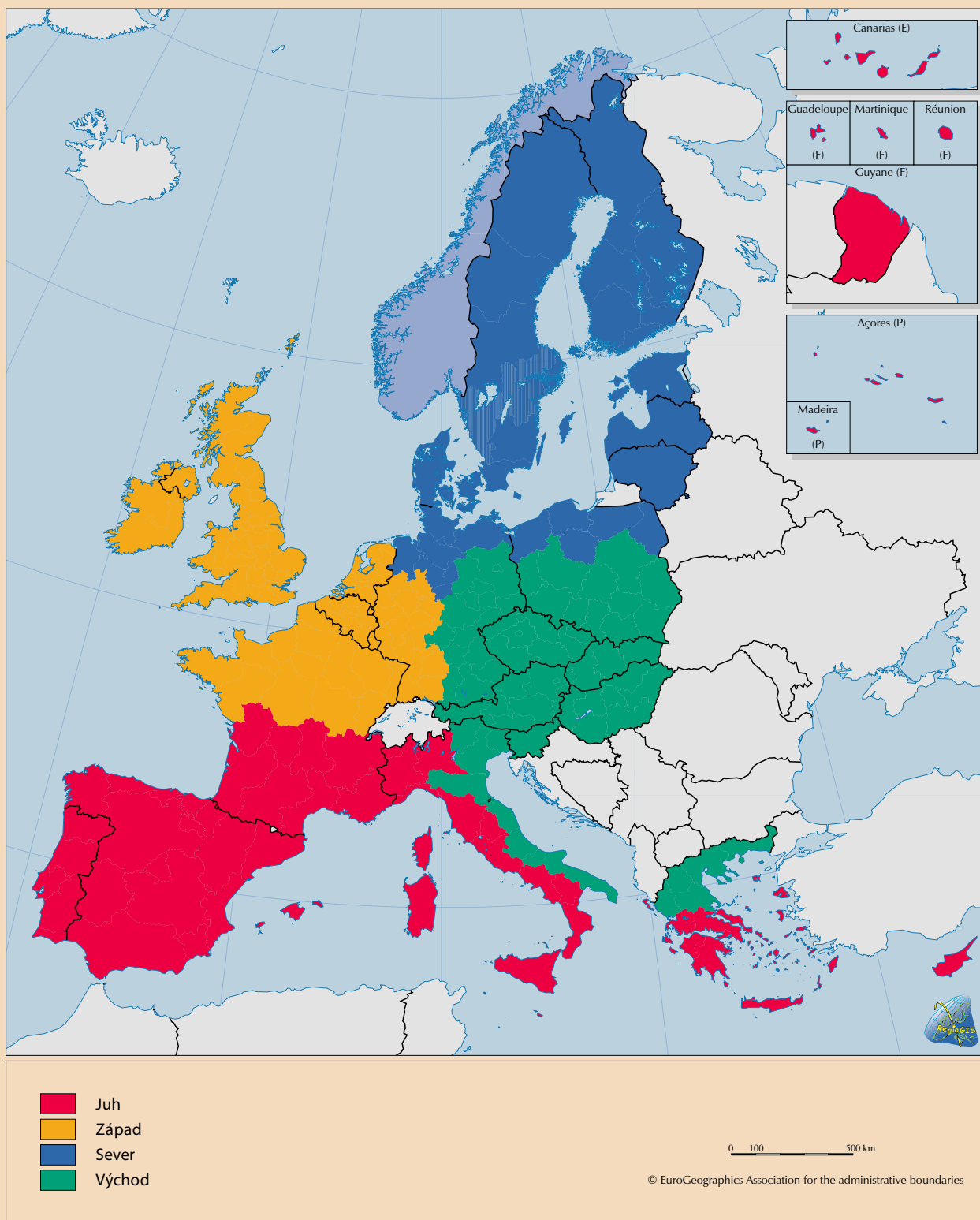
Kontakty:

lgherardi@regione.emilia-romagna.it
mmigliori@regione.emilia-romagna.it

(1) Direzione Generale Programmi e Intese, Relazioni Europee e Cooperazione Internazionale (Generálne riaditeľstvo pre programy, dohody, európske vzťahy a medzinárodnú spoluprácu).

Interreg III C: spolupráca medzi regiónmi

SEVER

STIMENT: novátorské prístupy k tvorbe podnikov

Celkové náklady: 3 400 000 EUR
Príspevok EÚ: 2 050 000 EUR

„Cieľom projektu STIMENT (STIMulating new ways of ENTrepreneurship) je zlepšovanie podmienok na podnikanie v štyroch regiónoch, kde je to potrebné (ďaleký sever Švédska, Poľsko, južné Fínsko/Häme a Lotrinsko) a poskytovanie pilotných inovatívnych prístupov v provincii Brescia (Lombardia). Ide o podporu rozvoja partnerstva medzi zúčastnenými miestnymi a regionálnymi činiteľmi v piatich regiónoch. Cieľom je zvýšiť znalosti a poznatky podnikateľov pri výmene skúseností, nástrojov, metód a politík. STIMENT kladie veľký dôraz na tri oblasti: ekonomickú inteligenciu, vzdelávanie na diaľku a logistiku.“

Mats-Rune Bergström, administratívna rada okresu Västerbotten
mats-rune.bergstrom@ac.lst.se
www.stiment.net

ZÁPAD

DICE: spolupráca v oblasti digitálnych technológií

Celkové náklady: 1 052 000 EUR
Príspevok EÚ: 624 000 EUR

„Projekt DICE (Digital Innovation through Cooperation in Europe – Digitálna inovácia prostredníctvom spolupráce v Európe) podporuje výmenu skúseností medzi ôsmimi regiónmi, ktoré sa chystajú inštalovať na svojich územiach digitálnu terestriálnu televíziu a súvisiace služby. DICE kladie dôraz na regionálny rozvoj a na propagáciu malých a stredných podnikov v mediálnom sektore a v telekomunikáciách. Projekt rieši záležitosti spojené s novou technológiou: vzťahy so zákazníkmi, spoločné normy, nové aplikácie, nové trhy, obchodné modely, právny a regulačný rámec. Takisto treba zhodnotiť dosah technického pokroku na regionálny rozvoj. Hlavným cieľom identifikácie a prenášania najlepších postupov prostredníctvom manuálu je podpora rozvoja konkurencieschopnej, dynamickej a znalostnej ekonomiky. Taká ekonomika potom vytvára pracovné miesta, a to v každom regióne, ktorý sa zúčastňuje projektu.“

Ingrid Walther, vláda v Berlíne, Technologická jednotka pre informácie a komunikáciu
ingrid.walther@senwaf.verwalt-berlin.de
www.dice-online.net

JUH

VINTUR: Európsky priestor vinárskej turistiky

Celkové náklady: 1 319 900 EUR
Príspevok EÚ: 759 950 EUR

„Poslaním projektu VINTUR je rozvoj spoločných stratégií a nástrojov v oblasti vinárskej kultúry a turistiky v európskych vinárskych regiónoch a mestách prostredníctvom tvorby, rozvoja a konsolidácie pracovného priestoru a spoločnej stratégie. Medzi očakávané výsledky patria: vytvorenie permanentného fóra, ktoré umožní zber kvalitných informácií, zlepšenie vzájomných poznatkov, vypracovanie turistickej stratégie založenej na vinárskych krajoch, zostavenie a rozširovanie ‚Charty európskej vinárskej turistiky‘ a rozvoj nových metód na propagáciu turistiky a vinárskej kultúry.“

Toni Alujas, radnica vo Vilafranca del Penedès
talujas@ajvilafranca.org
www.vintur.org

INTERACT

IQ-Train: sieť riadiacich pracovníkov INTERREG

Celkové náklady: 540 000 EURO
Príspevok EÚ: 270 000 EURO

„V rámci projektu IQ-Train vytvárame siete administratívnych orgánov, ktoré pôsobia v spoločnej iniciatíve EÚ Interreg. Cieľom projektu je poskytnúť systém odovzdávania praktických skúseností a znalostí činiteľom Interreg. Týka sa to najmä členov a zamestnancov riadiacich a monitorujúcich výborov. Malo by to prispieť k uľahčeniu a úspešnosti rozšírenia EÚ. IQ-Train je pilotný projekt založený na predošlých skúsenostiach iniciatívy Interreg.“

Sabine Rosenberger, tajomníčka IQ-Train
Sabine.Rosenberger@noel.gv.at
www.iq-train.net

2007 – 2013: Príprava novej generácie programov s internetovou stránkou Inforegio

Členské štáty a regióny pripravujú budúce programové obdobie na roky 2007 – 2013. Stránka Inforegio obsahuje podrobné informácie a dôležité dokumenty pre všetkých činiteľov, ktorí sú zahrnutí do tohto procesu. Tým sa zjednoduší výmena medzi nimi a zabezpečí sa informovanosť širokej verejnosti o dosiahnutom pokroku. Vaše otázky a príspevky preto adresujte na GR REGIO.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/debate/forum_fr.htm

Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku
Útvar 01 — „Informácie a komunikácia“
Thierry Daman
41, avenue de Tervuren, B-1040 Brusel
Fax: +32 2 296 60 03
E-mail: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_fr.htm

Informácie o regionálnej pomoci Európskej únie
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm

ISSN 1725-826X

© Európske spoločenstvá, 2005
Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Úrad pre publikácie
Publications.eu.int